

Projekt

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA BIAŁYSTOK**

z dnia ..... 2024 r.

w sprawie upamiętnienia Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego w formie pomnika na osiedlu Centrum w Białymstoku.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.¹⁾) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Wyraża się zgodę na upamiętnienie Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego, w formie pomnika zlokalizowanego na osiedlu Centrum w Białymstoku.

2. Pomnik, o którym mowa w ust. 1, zostanie zlokalizowany na terenie położonym w zbiegu ulic: Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego i Mazowieckiej, w granicach działek oznaczonych na mapach numerami ewid.: 980/1, 999/1 w obr. geod. 11 („Śródmieście”), które stanowią własność Gminy Białystok.

3. Integralną częścią niniejszej uchwały jest załącznik graficzny przedstawiający na szkicu sytuacyjnym postulowany obszar lokalizacji pomnika, o którym mowa w ust. 2.

§ 2. Forma pomnika zostanie ustalona w wyniku konkursu na twórcze prace projektowe przeprowadzonego przez Miasto Białystok.

§ 3. Traci moc uchwała Nr LXXIII/1006/23 Rady Miasta Białystok z dnia 31 lipca 2023 r. w sprawie upamiętnienia Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego w formie pomnika na osiedlu Centrum w Białymstoku.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Białegostoku.

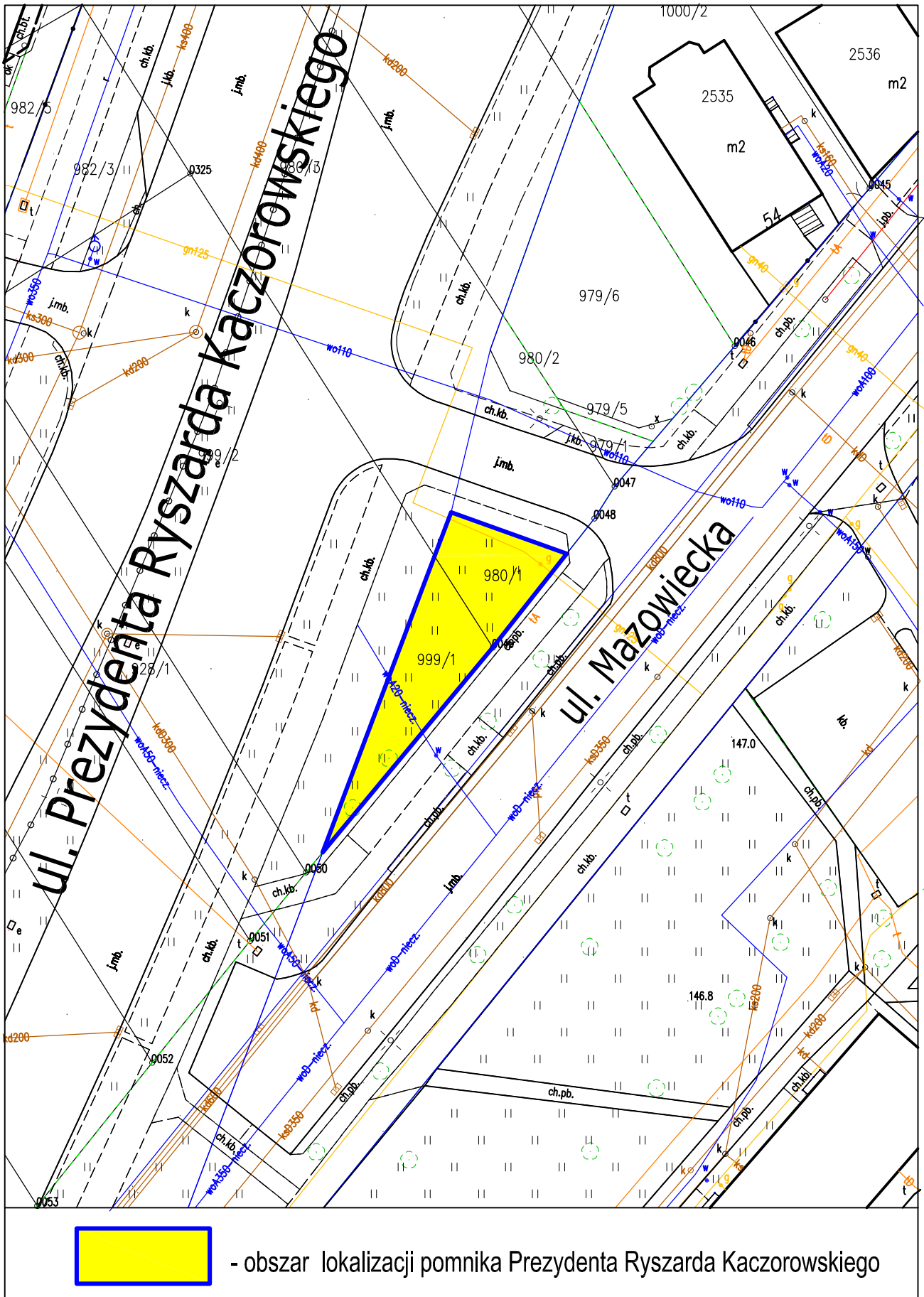
§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Katarzyna Jamróz

---

¹⁾Zmiana tekstu jednolitego wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. z 2024 r. poz. 721.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) podejmowanie uchwał w sprawach dotyczących wznoszenia pomników należy do wyłącznej właściwości rady gminy.

Intencją upamiętnienia jest zachowanie pamięci o Ryszardzie Kaczorowskim – wybitnym Polaku, ostatnim Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie.

Ryszard Kaczorowski urodził się 26 listopada 1919 r. w Białymstoku.

Od najmłodszych lat należał do harcerstwa. Po wybuchu II wojny światowej i zajęciu Białegostoku przez Armię Czerwoną, tworzył Szare Szeregi, gdzie pełnił funkcję komendanta Okręgu Białostockiego. Był łącznikiem między Szarymi Szeregami a komendantem Związku Walki Zbrojnej. Po aresztowaniu przez NKWD w 1940 r. był więziony w Białymstoku oraz w Mińsku. Wywieziony na Kołymę, odzyskał wolność po podpisaniu układu Sikorski-Majski.

W marcu 1942 r. wstąpił do Armii Polskiej w ZSRR, w szeregach której brał udział między innymi w bitwie o Monte Cassino.

Po wojnie pozostał na emigracji w Wielkiej Brytanii. W dniu 11 listopada 1984 r. został odznaczony przez Edwarda Raczyńskiego – Prezydenta RP na uchodźstwie – Krzyżem Oficerskim Odrodzenia Polski za zasługi na polu emigracyjnej działalności niepodległościowej i społecznej, w szczególności wśród młodzieży harcerskiej.

W latach 1989-1990 pełnił urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie.

W dniu 20 grudnia 1999 r. zakończył działanie swojego urzędu oraz rządu na emigracji i cztery dni później przekazał insygnia władzy prezydenckiej II Rzeczypospolitej na ręce demokratycznie wybranego w wyborach powszechnych Prezydenta Lecha Wałęsy.

Miejscem lokalizacji pomnika jest nieruchomość położona u zbiegu ulic: Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego i Mazowieckiej, złożona z działek nr: 980/1, 999/1 w obr. geod. 11 w Białymstoku. Wskazany teren jest właściwym miejscem do upamiętnienia Ryszarda Kaczorowskiego, ponieważ położony jest w sąsiedztwie ul. Mazowieckiej, przy której znajdował się dom rodzinny Ryszarda Kaczorowskiego (dom przy ul. Mazowieckiej 7) oraz Powszechna Szkoła Podstawowa przy ul. Mazowieckiej 35, do której uczęszczał Ryszard Kaczorowski. Lokalizacja nie jest sprzeczna z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Piaski w Białymstoku (rejon ul. Mazowieckiej i Żelaznej).

Podjęcie uchwały spowodowane jest zmianą lokalizacji pomnika, tak aby wysokość środków zarezerwowanych na realizację tego zadania pozwoliło właściwie zagospodarować całość przestrzeni objętej niniejszą uchwałą.

Pomnik oraz zagospodarowanie otoczenia zostaną wykonane ze środków Gminy Miasta Białystok, w ramach realizacji projektu z Budżetu Obywatelskiego.

Obowiązek opieki nad pomnikiem po jego wykonaniu będzie realizowany przez Miasto Białystok.